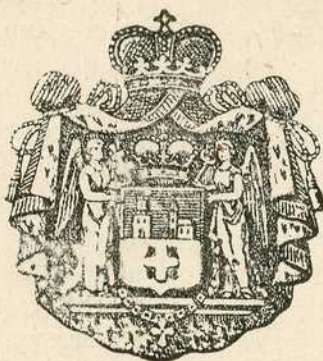

СРПСКИ СИОН

Год. XI

Број 44

НЕДЕЉНИ ЛИСТ ЗА ЦРКВЕНО-ПРОСВЕТНЕ И АВТОНОМНЕ ПОТРЕБЕ СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ МИТРОПОЛИЈЕ КАРЛОВАЧКЕ

ВЛАСНИК

Њ. Светост Српски Патријарх Георгије

УРЕДНИК

Протопрезвитер Јован Јеремић

У Ср. Карловцима у недељу 4. септембра 1901

ЗВАНИЧНИ ДЕО.

Окружница.

Архијидејезалне Конзисторије у предмету празновања дана смрти благоупокојене царице и краљице Јелисавете.

К/766/515 ex 1901.

(Свима окр. протопрезвитерима).

Висока кр. земаљска влада, одео за богоштовје и наставу у Загребу изволела је окружницом својом од 26. августа о. г. бр. 12961 ex 1901. одредити, да сва школска младеж у краљевини Хрватској и Славонији с учитељским зборовима сваке године на дан 10 септембра, као на дан смрти благопојне царице и краљице Јелисавете, присуствује свечаним задушницама и да тај дан празнује.

О чему не пропустите Пречасност Ваша подручно парохијско свештенство знања ради известити с позивом, да на дан 10. септембра, по нов., сваке године за благопојну царицу и краљицу Јелисавету парастос у цркви одржати и учитеље месних школа о томе предходно известити не пропусти.

Из седнице Архид. Конзисторије држане у Карловцима 4. (17.) октобра 1901.

Георгије с. р.
патријарх.

Окружница.

Српског православног народног Школског Савета у предмету „Штица за познавање црквено-славенских писмена“.

Бр. Ш. С. 163/88 ex 1901.

(Свима Епархијским Конзисторијама).

Висока кр. хрв. слав. далм. земаљска влада одео за богоштовје и наставу на овдашњу представку бр. Ш. С. 178, 182/230 ex 1900. саопштила је високу наредбу своју од 24. маја 1901. бр. 1565, којом је дозвољено, да се српском манастирском штампаријом у Карловцима издана „Штица за познавање црквено-славенских писмена“ уз цену по 3 круне може набавити и употребљавати у свима пучким школама, које полазе деца православне вере, а при дотичној школи има учитеља православне вере.

О том се чесењеша . . . конзисторија знања и управљања својега ради извештава.

Из седнице српског прав. народног Школског Савета држане у Карловцима 1. (14.) августа 1901. године.

Георгије с. р.
патријарх.

НЕЗВАНИЧНИ ДЕО.

Православна грчка црквена општина у Брашову (Kronstadt.)

Написао: Јереј Стеван Чампраг конз. бележник будимски.
(Наставак.)

Од тог доба ствар је скоро 10 година лежала нетакнута и тек 1881. год. услед пожуривања обе странке поново је дошла у министарству на дневни ред, те је министар Трефорт у име Његовог Величанства дана 20. фебруара 1881. г. под бр. 371. издао следећу наредбу:

1. Да се у цркви наизменце једне недеље грчки, друге пак румунски има служити;

2. да се из прихода фондација грчке цркве има издржавати и један румунски свештеник, чија плата има бити једнака са платом грчког свештеника;

3. руковање цркв. школским и другим општинским иметком поверава се за будуће једном одбору од 8 лица, од којих 4 имају бити Грци а четири Румуни, под председништвом владиног повереника, кога ће министар богочасти и јавне наставе именовати.

Овом наредбом која је такођер само привремена била, добили су Румуни све, што су икада само желети могли. А да је иста заиста привремена била, то се види отуда, што је Његово Величанство приликом потврде те наредбе изразило своју одлучну жељу, да му се ради коначног решења овога спора једном већ изради и поднесе подробен законски предлог.

Овом и ако привременом, али ипак наредбом, не моглоше се Грци ни услед мало доцније донесеног XXV. зак. чл. од 1881. г. помирити, и ако овај зак. чланак — који је баш са обзиром на борбу брашовске цркв. општине око очувања иметка свог донесен — одређује, да се 9. §. IX. зак. чл. од г. 1868. на брашовску грчку цркву и цркв. општину односи, и већ тиме изкључује сваку сумњу, да је брашовска грчка црква св. Тројице грчка национална, а не обична православна — грчко-источна.

Евентуалне правне последице споменуте наредбе — и ако се општина њезиним одређењима најодлучније противила, те не

хтеде ући ни у одбор, који 3. тачка исте наредбе одређује, те се исти образовао са Румунима, Сасима (Sachsen) и Мађарима — јако бацеше у бригу грчку општину с тога, што се бојала, да ће знатан део фондација, које су само тако основане, да их ужива грчка општина дотле, док буде свој национални карактер одржала — на вечита времена за цркву св. Тројице односно у опште за Брашово изгубити; а друго стога, што се положај парбећих странака услед последње наредбе у погледу подизања парнице, на коју је 1. §. XXV. зак. чл. од г. 1881. незадовољну странку упутио — на штету Грка променуо, у колико су сада они морали отпочети парницу и у истој као тужитељи фунгирати, а не обратно, као што би природно било.

Општина није хтела учествовати у раду споменутога одбора — који је за протузаконит држала — с тога, јер се држала оне истине, по којој се оно право, кога се сами одричемо, више не може натраг добити, те је са иметком ове општине тај мешовити одбор без Грка пуних шест година руковао.

Међутим општина је ради очувања својих автономних права и фондација у смислу XXV. зак. чл. од г. 1881. ступила против Румуна на редован пут парнице, која се г. 1887. пресудом кр. курије од 26. маја бр. 1100/87. у корист Грка окончала.

Пресудом том изречено је: да је православна црква св. Тројице у Брашову не обична, већ грчко-национална православна црква; да се у њој богослужење, док год једног Грка у Брашову буде, има грчки обдржавати; да она са свима њезиним фондацијама припада искључиво Грцима, који и одселе као и до сада могу са истима у смислу кр. рескрипта од 1796. г. руковати; парничке трошкове да имају обе странке сносити, а Румуни односно постојећи мешовити управни одбор да има за 14 дана предати Грцима цело цркв. општинско и школско имање као и општинску управу, коју су Грци у последње време силом околности сами напустили.

Грчка црква сазидаана је 1787. год. и видели смо, да је одмах те године наступила борба између самих Грка, а после кад

са мањом кад већом интензивношћу, али Т. Д. без престанка вођена је иста са Румунами и тек 1887. дакле управо после 100 година је окончана.

Румуни су били утучени са исходом ове парнице једно стога, што су сада за сва времена изгубили чак и наду, да ће икада имати каквог дела од великог иметка богате грчке општине, а друго с тога, што их је та парница око 60.000 фор. стала.

Још 1857. г. грчкој цркви силом представљени румунски свештеник Вартоломеј Бајулеску мораде напустити своје место на грчкој парохији и буде премештен на румунску парохију у унутрашњој вароши при цркви „Успенија пресв. Богородице.“

Митрополит у огорчењу своме што се себичњачки планови његови са брашовском грчком црквом на вечита времена осујетише, чекао је само згодну прилику, па да се Грцима освети. Та прилика је скорим и наступила 1891. г., када је грчки свештеник Доситеј Георгијос умро. На место његово доведеном архимандриту Сакопулосу — сада митрополиту у Македонији, не хтеде дати дозволу и благослов свој, да може при грчкој цркви у Брашову као парох богослужити и душепопечитељске дужности вршити.

Грци једва дочекаше ово, које им се указаше за згодну прилику, да се из заједнице по њих до сада врло опасне митрополије румунске излуче и прикључе једној прав. срп. епископији, која по њих и због удаљености и због сасвим одељеног развића никако није могла опасна бити. У почетку хтедоше се прикључити правосл. српској епископији темишварској као најближој, али ипак на савет вис. министарства богочасти и јавне наставе и стога што је комуникација између Брашоња и Будима најбоља и најбржа и напоследку што је блаженопочивши епископ будимски Арсеније Стојковић депутацију грчке општине врло лепо примио, решише се, да се прав. срп. епископији будимској прикључе. Вис. кр. уг. манистарство богочасти и јавне наставе отписом својим од 24. септембра 1891. године под бр. 41. 103 преко великог жупана брашовског извештава већ грчку општину, да ју је Његово Величанство прев.

отписом својим од 8. септембра 1891. год. in dogmaticis, spiritualibus et disciplinaribus под непосредну јурисдикцију епископа дијецезана будимског ставио. И од тога доба спада та општина у будимску епархију и под јурисдикцију епископа дијецезана, односно епархијске конзисторије будимске.

1887. или боље рећи 1891, годином је наступио у тој општини прави мир, који би потребан био за даље развијање цркв. општинског живота. Од тога времена дела та општина сасвим самостално; духовна власт до сада није ни водила своје право надзора над тамошњом црквом, свештеницима и свему ономе, што у област догматичких, дисциплинарних и чисто духовних предмета спада, само је епископ дијецезан свагда на празник рођења Христовог слао јој свој архијерејски благослов и поздрав и у два маха поделио је благослов и дозволу из св. Горе доведеним свештеницима — архимандритима, да могу своје ново парох. место наступити.

С те стране — која је до 1891. год. слободан развитак те општине мање више пречила, могла би се она сада слободно развијати, само што су се у том времену и поједине породице у тој општини јако разредиле, а многе које иселењем, које пак изумирањем са свим нестале, те нема материјала, којим би се могло у општину јачега живота улити. Видели смо, да је 1786. г., када су Грци молили дозволу од магистрата за зидање цркве и када је магистрат дао пописати грчке душе — свега 245 душа било, а данас има тек 24 породице са свега 54 душе; па кад одрачунамо две учитељске породице са 5—10 душа, који се и не урачунавају у тамошње Грке, јер се спрам њих заиста свагда као према страним поступа, а не као члановима општине, — онда остаје само 44 душе. Тек три породице имају свога подмлатка, а остале се састоје или из самаца, удовица или из старих девојака или је мушке им деце занимање таково, да се никада више не ће у Брашово вратити односно тамо стално настанити. Већина општинара у врло повољним материјалним приликама живи. По чувењу не један од њих поседује иметка у вредности од 1,000.000 круна. Главе појединих по-

родица већином живе из прихода свога наслеђеног иметка без парочитог занимања, а има међу њима и банкара и поседника велике товрнице петролеума. — Презимена појединих породица су ова: Сафранос (са 7 чланова), Трандафилидес (5), Михаловић (4), Јоханидес (1), Емануил (3), Минко (2), Параскева (2), Жанлиу (1), Алекси (2), Манчу (3), Варла (1), Хандрас (5), Ермелис (4), Споридис (2), Кузанис (1), Варвалјанис (5), Вилара (1), Бетинис (1). — Поред обичних имена: Константин, Теодор, Стеван, Јован, Георгије, Димитрије, Сава, Никола, Василије, Александар, Јелена, Марија, Евгенија и Јелисавета — имају и јединствено лена грчка имена: Емануил, Анастасиос, Хераклис, Стелианос, Теохар, Епаминондас, Ахилевс, Пердикас, Милтиадес, Ангелос, Елевтера, Клеопатра, Пеласиа, Поликсениа и Пенелопе. Највише се налазе имена: Константин и Јелена.

Иметак ове цркв. општине састоји се из готовог новца од 300.000 фор., који је смештен делом код грчке црквене општине у Бечу, делом пак у држ. папире и у штедионице; даље из два спахилука, један у Бојани Марулуј, а један у „Felső“ Szombatfalva“ — удаљено од Брашова на 6 сати на коли, и на послетку из две куће, једне мање на један спрат, у којој је школа смештена, и једна већа на два спрата, тамо где је црква. У тој кући се налазе и станови за два пароха, за једног певца, за црквењака и просторије за општинску канцеларију и архиву. — Но, све ове просторије, које се непосредно поред цркве у дворишту налазе, чине тек $\frac{1}{5}$ део те простране куће, а остало се издаје под најам заједно са два дућана на улици. — По чувењу, јер у рачуне загледати нисам могао, цело наведено имање доноси општина чистог прихода 20.000 фор. преко године и тај се приход свагда потроши на следеће:

плата I. пароху	1200	фор.
„ II. „ (сада упраж.)	800	„
„ професору — учитељу	1400	„
„ „ немач. језика	400	„
„ „ фран. „	280	„
„ коровођи	750	„
„ I. певцу	970	„

„ II. певцу	480	„
„ општинском секретару	1200	„
„ црквењаку	216	„
„ школском послужитељу	210	„
пензија секретару	800	„
пензија учитељици	360	„
припомоћ румун. и мађарској општини на милостиње	320	„
две стипен. за грчку школу	240	„

Свега: 9536 фор.

Награда општинског одветника и дневнице око надзиравања општинских добара допуњују ову своту са 10.000 ф., а других 10.000 фор. се употребе на милостиње. Један део те своте се подели брашовској сиротињи без обзира на веру и народност у виду сталне годишње потпоре, од које највећа износи месечно 30 фор., а остале по 5., 10., 15. и 20 фор. месечно. Други део своте подели се опет сиротињи — маси сваке године на дан смрти кнеза Бранкована, када се у цркви у спомен његов и његове породице држи свечан парастос, а после парастоса цело до подне дели милостиња. Веле, да се у порти и пред портом искупи до 3000 душа сиротиње свакојаке, од којих свако према узрасту и изгледу свом добије свећицу или свећу, и лепчић или лебац и новаца 5., 10., 20., 50., 100., 200. 500 новч. На ред пази у тим приликама једно оделење полиције. Та сиротиња целе године нестриљиво исчекује дан, када ће се парастос Бранкованов држати, а из благодарности спрам грчке цркве, која им у години бар један дан учини радосним, ревносно посећује св. бослужење у грчкој цркви у супрот проклињања својих румунских свештеника, јер по окончању парнице са румунима Вартоломеј Бајулеску отпуштени парох грчке парохије у својој новој румунској парохији проклео је сваког оног Румуна, који буде посећивао грчку цркву.

Наставиће се

Проповед о љубави према ближњем.

„Љуби ближњег свoga као самог себе“

(Лука гл. X. 27.).

Св. апостол Павле у посланици својој, вернима из Солуна управљеној вели: „За браћољубље не треба да вам се мише, јер сте

сами од Бога научени, да се љубите међу собом, јер то чините са свом браћом по целој Македонији“ (I. послан. Солом. гл. IV. 9—10.)

Камо среће да се ове речи без сваког зазора применути могу и на данашње Хришћане и да сваки од нас прожман таквим братољубљем дела у корист и на утеху свога ближњег, по оном „*све да се збива у љубави*“ (II. посл. Кор. гл. XVI. 14.).

Али на жалост данашње доба није више доба оне искрене, пожртвовне и помоћи спремне љубави, што чуда ствара, него је то доба тесногруде и грамзиве себичности и саможивости, што у место добра — зла чини; јер већина људи у свему само своју корист гледа и тражи, а за корист и за срећу свога ближњег мало се стара и брине и као да се баш на данашње време односе пророчке речи св. апостола Павла, које је Тимотеју писао: „*Знај да ће у последње дане настати времена тешка, јер ће људи постати саможиви, среброљубци, хвалнише, поносити, хулници, непокорни родитељима, неблагодарни, нељубавни, немирљиви, опадачи, неуздржници, бесни, недоброљубиви, издајници, нагли, надувени, који више маре за сласти, него за Бога, који имају обличије побожности, а силе су се њезине одрекли.*“ (гл. III. 1—5.)

И кад све то знамо, онда се морамо зачудити: како се још могу многи данашњи Хришћани надати животу вечном а наиме оном, који се добија једино испуњавањем заповеди, која гласи: „*Љуби Господа Бога својега свим срцем својим и свом душом својом и свом снагом својом и свом мисли својом; и ближњега својега као самога себе*“ (Лука гл. X. 27.) и заповеди, коју је Спаситељ том истом јеванђеоском младићу напоменуо: „*ово чини и бићеш жив*“ (28.).

Такво је надање, љубавни моји, посве узалудно и без смисла, јер *ако језике човечје и анђеоске говорим — вели св. писмо — а љубави немам, онда сам звоно, које звони или прапорац, који зечи. И ако имам пророштво и знам све тајне и сва знања и ако имам сву веру, да и горе премештам, а љубави немам, ништа сам. И ако раздам све имање своје и ако предам тело своје да се сажже а љубави немам, ништа ми не помаже*“ (I. посл. Кор. гл. XIII. 1—3.).

Но не само да је таково надање узалудно и без смисла, него је оно управо вређање самога Бога, јер ево шта нам Он казује кроз уста св. апостола Јована: „*Који нема љубави, не познаје Бога, јер Бог је љубав*“ (I. посл. Јов. гл. IV. 8.), за то ваљада и наглашује апостол Павле овако говорећи: „*Остаје вера, нада, љубав, ово троје, али је љубав највећа међу њима.*“ (I. посл. Кор. гл. XIII. 13.)

Љубавни моји! Да сваки човек себе воли, љуби, о томе нема сумње, но да ли у овом смислу и тако, у ком смислу и како то Бог од нас захтева т. ј. „*да нам љубав не буде лажна*“ (Римљ. гл. XII. 9.), то је већ питање, на које није тешко одговорити. И гле, баш овде се разилази мишљење света од мишљења право-хришћанског, јер свет, узев рђаву полазну тачку, немоћан је, да се до појма трезвеног хришћанског братољубља уздигне. Он то схваћа од прилике овако: љубити себе толико чини, колико у себи уживати, чулима својима пријатне утиске прибављати, угледне положаје и велика богатства стећи и уопште само своју корист и пробитачност и ничију другу — на уму имати; он држи, да је то самољубље, међутим вара се, јер то ништа друго није, него робовање самом себи; другим речима то је гордост, нискост, животињство.

Себе љубити у хришћанском смислу значи, колико хтети учасником бити свега оног добра, што нам га милостиви Бог хоће да да; јер шта је управо љубав него чежња за добрим, племенитим, узвишеним, савршеним, божанственим и вечним а наиме познати Бога, њему и његовој вољи се предати срцем и душом, његове заповести вршити за живота, у срећи и несрећи подједнако и у овом настојавати неуморно; у таквом смислу уживати сва блага и добра овога света значи: љубити себе хришћански т. ј. онако како Бог заповеда.

И сад, кад знамо каква треба да је љубав према самим себима, онда нам неће бити тешко знати и како треба и свога ближњега да љубимо; ни више ни мање вели свето писмо него „*као самога себе,*“ према томе љубав према своме ближњем иде упоредо са љубављу према самоме себи; управо она је једна, света, нераздвојена и вечита, јер је порекла божјег, пошто је о њој апостол писао: „*да љубимо један другога, јер је љубав од Бога и сваки који има љубав од*

Бога је рођен и познаје Бога“ (I. посл. Јов. VII. 7).

Љубазни моји! Први и најглавнији предмет братољубља јесте душа нашег ближњег и тек затим тело и добро његово, па и то тако, да бринући се за тело, души послужимо. — Ево како да то чинимо: ако је наш ближњи у стварима верским незналица, да га у истима искрено и братски научимо; ако је наш ближњи са првог и богом назначеног пута скренуо, да не оклевамо, него да га брже боље на пут спасења и истине упутимо; ако је наш ближњи какав грех учинио, да га покарамо са свакиим умилењем и стрпљењем, да то више не чини, напомињући му, да је грех велико зло, које нам пропасти доноси и овога и онога света; ако нас је наш ближњи вођан или без вође увредио, да му опростимо од свега срца и да му се не светило, јер Господ вели: „*моја је освета, ја ћу вратити*“ (посл. Римљ. гл. XII. 19); ако је напослетку наш ближњи у окудици доброг савета, да му га као права браћа по општем Оцу неодложно дамо и да се за њега како за живота, тако и после смрти му као и за себе Богу молимо, по ономе: „*благосиљајте оне, који вас куну, и молите се Богу за оне, који вас вређају.*“ (Лука гл. VI. 27).

Ово је о старању душе нашег ближњег, али важно је и старање наше о телу његовом; „*не знате ли, да сте ви црква божја, и дух божји у вама*“ вели св. писмо (I. посл. кор. гл. VI. 27.); „*тело је храм божји*“ т. ј. душе наше и оно је оруђе у послу душиног спасења. Ево и у овоме неколико упутства: гладнога нахранимо, жеднога напојимо, нагога оденимо, страног у дом уведимо, болесне подворимо, сужне у тамници посетимо, мртве сиромаше уљудно сахранимо и т. д. једном речи „*да се не љубимо речју и језиком, него делом и истином*“ вели св. апостол Јован (I. посл. гл. III. 18).

Истина да је поучавати незналицу, заблуделог на пут извести са много неприлика скопчано и да нам обично мржњу и незахвалност доноси, али ипак треба то да чинимо, јер нас на то заповед о љубави према ближњем обвезује и јер та љубав не треба да произилази из природне наклоности и себичности, него из потпуне, слободне и добре воље наше, којој је главни покретач самопо-

жртвовање и угађање Богу.

Али сад да се запитамо благочестиви Хришћани, зашто је Господ наш Исус Христос тако јако препоручивао својим ученицима, а преко њих и нами самима љубав према ближњем? За то, јер је Он врло добро знао, да је једино љубав у стању и привремену и вечиту срећу човеку прибавити, и да само из племените гранчице љубави могу истерати дивни цветићи врлина као мир, слога, срећа у породици и друштву. Посматрајмо само природу; за што је преко зиме биље тако пусто, зашто пружају дрвећа у то доба тако сетно — невесело грање своје, зашто фијучу вихори тако бесно преко чисто снежних пољана, зашто се таком силом тресу нежитњаста шумска дрвећа? За то, јер је у то доба нестала топлота — љубав сунчева; и опет, зашто је тако примамљива, тако дивна и мирисна у пролеће цела природа, шта изазива у њој живот, веселост и бајност, шта даје дрвећу покривала, пољани влаће, ливади цвећа, — шта узајмљује целој природи тако чаробну складност, питомост? то, што ју и загрева топлота сунчева, — љубав божија; ето видите, тако је то свугди и у природи и у човечијем друштву и међу нама. Где нема љубави, онде је хладна себичност, немилостива саможивост; — али где сунце љубави сија и греје, тамо је мир, споразум среће и свако добро божје.

Св. апостол Павле каже: „*намера заповести јесте љубав од чиста срца и добре савести и вере нелицемерне,*“ (Тим. гл. I. 5.) која је неопходан услов и захтев савршенства; он иде још и даље, те нам опширно казује, каква је љубав? „*љубав дуго трпи, милокрвна је; љубав не завиди, љубав се не велича, не надима се, не чини што не ваља, не тражи своје, не срди се, не мисли о злу, не радује се неправди, а радује се истини, све сноси, све верује, свему се нада, све трпи љубав никада не престаје.*“ (I. кор. XIII. 4—8); у ње су очи врло бодре те одмах опазе несреће ближњег, уши добре те се не оглушују о молитвену реч патника и невољника, руке дуге те допиру далеко и свуда, ноге хитре, те прискоче бедноме и несрећноме за времена у помоћ; љубав је силна, свемоћна, те се не боји ни пута, ни времена, ни жртава, ни ничег, кад је у питању добро и срећа нашег ближњег; љубав је

као она благословена њива, што себеславењем виденоси вобилан род.

На такав се начин, очитовала љубав милостивог Самарјанина; он се није ни мало колебао, хоће ли своје ближњем притећи у помоћ или ће као и онај свештеник или левит поред њега проћи, не пружав му мелема, не, него *видевши га сажали му се и пристуупивши зави му ране и зали уљем и вином и посадивши га на своје кљусе, доведе га у гостионицу и потруди се око њега.*“

Оваковом дивном љубављу треба да смо и сви ми као добри хришћани прожети и у срећи и у несрећи и према пријатељима и према непријатељима нашим, сећајући се свагда милостивог и преблаготворца, *„који заповеда своје сунцу те обасјава и зле и добре и даје дажд и праведнима и неправеднима.“* (Мат. гл. V. 45).

Узалуд се дакле хваста вером онај, који не показује делателне, стварне љубави. Нека љубав непрестано дела заповеда нам Господ наш Исус Христос додав, *„да ћемо се по том познати, да смо му ученици, ако узимамо љубав међу собом.“* (Јов. гл. XIII. 35.)

Та сви ми видимо и осећамо, да нам бриге зарад одржања свога с даном у дан расту, па као да је Господ наш Исус Христос на данашње време циљао, када је казао *„сиромаше свагда имате са собом, а мене немате свагда“* (Јов. гл. XIII. 8.) јер се сиромаштво брзо шири, па ако сад к овоме и не љубав долази, онда нам заиста одвећ мучан и несносан постаје овај наш живот; све не воље и терете око одржања свога у стању је дакле једино љубав да олакша, да ублажи.

Јест, али рећи ће који од вас, та како могу свога ближњег да љубим, кад је пун мана и недостојан моје љубави? Истина је, све је то тако, али не треба он један од нас да заборави, да сваки човек има својих погрешака и мана, без истих нема нити може бити ни једнога човека на свету; па на питање, како воли човек себе, да ли са погрешкама или без њих, одговориће нам се: свакако са погрешкама; и нека је он погрешака пун као оно плаво небо звездица, ипак ће он себе волети и то тим већма, што је несавршенији. И ова је љубав у њему тако јака и силна, да ју је само смрт у стању из срца његова ишчупати. Зато и немамо права,

да свога ближњег због његових погрешака презремо и мрзимо, нити љубави своје од њега ускратимо па ни онда, ако су погрешке његове против нас наперене, јер нам св. писмо препоручује: *да не будемо ником ништа дужни, осим да љубимо један другог, јер који љуби другог, закон испуни.*“ (Римљ. гл. XIII. 8.), а то се иначе јасно види и из самих речи Христа Спаситеља, којих је апостолу Петру на питање његово: *Господе, колико пута ако ми сагрешим брати мој да му опростим? До седам пута? одговоримо: не велим ти до седам пута, него до седамдесет пута седамдесет.*“ (Мат. гл. XVIII. 21—22).

Видите благочестиви Хришћани моји, на такав се начин исказује права, братска љубав, која изгледа као оно блага звездица, која у ноћи, у ноћи нужде светли најлепше. На овакав пример братске љубави угледајмо се и ми, па ћемо онда у истину љубити онако, као што Исус Христос препоручује; та и Он је нас тако љубио, да кад болни и преболни бејасмо, све је наше болове сносио и све муке наше трпио.

Па зашто захтева Бог од нас, да ми и најтеже и врло честе погрешке ближњег нашег не само мирне душе сносимо и због њих не бунимо и на освету никад не помишљамо, него да му исте од свега срца праштамо, шта више њега као самог себе љубимо, те да му зло — добрим, неправду — правдом, освету — праштањем враћамо? За то, љубазни моји, јер је и Господ наш Исус Христос тако радио; *„Оче опрости им, јер не знају шта чине“* рекао је Он у часу највеће муке и патње, (Лука гл. XXIII. 34) а ми будући да смо ученици Његови, то Он од нас с потпуним правом тражи, да и ми тако исто радимо тим пре, што је сваки ближњи наш чедо божје и члан оне велике људске породице, чије је свеопшти Отац — Бог, *„а ко воли Оца, тај воли и Сина,“* не гледајући, да ли је тај наш ближњи славан или обичан човек, — та смрт и онако ће нас све изједначити тамо у гробу, где се неће знати за разлику: ни ко је цар или војник, ни ко је богат или убог, ни ко је праведник или грешник; не гледајући у каквој кући обитава, да ли у палати сјајној или колибици ниској; ни чим се храни, да ли једом испосника Јована или Лукуловим

сладостима; ни чим се одева, да ли свилом и кадивом или ритом сиротињском; велим не гледајући на све то, јер је душа нашег ближњег слика и прилика божја, која ће све да преживи и богатство и звање и част и славу, све — све, и јер си путник и ти, а путник је и он ка једној далекој мети, ка мети вечности, где престаје свака разлика и где ће се сваком само по правди и по делима судити.

И тако, благочестиви Хришћани, из до садашњег видесмо и уверисмо се, да је љубав најлепша, најдивнија и најмоћнија од свију врлина хришћанских; Она је врло ретка, за то се она и уважава тако јако како на небу тако и на земљи; па имајмо таку љубав према сваком шта више и према онима, који нам љубав — љубављу не враћају, те не радимо ово, на што нас слабости наше драже и подстичу, него увек оно, што нам Бог заповеда; јер Он вели: „Љуби ближњег свога као самог себе.“ Амин.

В. Ст. М. 10/X. 1901.

П. А.

Једна погрешка у Вуковом преводу, „нови завјет Господа нашега Исуса Христа.“

Из књиге „Дѣланій святыхъ апостолъ“ гл. 1., ст. 4. „Съ нимижѣ и јѣдѣи“ превео је епископ Платон Атачацковић „с њима и једући.“ Тај израз у лат. преводу (Вулгати) гласи: „et convescens.“ Лутер га је превео са речима: „als er sie versammelt hatte,“ а по њему ван сваке сумње и Вук са речима: „и сабравши их.“ Тај превод одобрава г. Живановић у „Зборнику“ на стр. 668. Ко сад има право, да ли преводиоци црквено-словенски и латински, или Лутер и Вук? Одговарам: прва два превода су добра, јер се држе грчке матице, а друга два превода су погрешна. Та разноликост у преводима долази од једне штампарске погрешке у грчком тексту „издања британскога и иностранога библијскога друштва.“ У грчкој матици горе наведени израз гласи: „καὶ συναλιζόμενος“, а у издању британскога библијскога друштва „καὶ συναλιζόμενος.“ Те две речи имају разнолико значење. У рукама ми је грчко-хрватски речник Ф. Петрачића од год. 1874, те сам у њему забележио стране: 36, 138 и 804, и на њима штампане речи:

ἀλλίζω, ἀλλίζομαι и συναλία. Ако се узме значење прве речи, која је ваљада штампарском погрешком ушла у грчки текст британскога издања, онда ће превод Лутеров и Вуков бити добар, дакле „и сабравши их.“ Али се више мора веровати критичком издању грчком, него ли некритичком издању британскога друштва. Према значењу речи ἀλλίζομαι и συναλία израз грчке матице συναλιζόμενος мора се превести овако: „боравећи с њима или саставши се с њима.“ Петрачић још даје значење: „боравећи под ведрим небом,“ што врло лепо одговара ономе, што баш хоће да изрази реч συναλιζόμενος.

Сад да разјасним, како је могао ту реч оригинала црквено-словенски преводилац превести са речима „сз нимижѣ и јѣдѣи,“ што је сасвим једнако и са латинским изразом „et convescens“, јер једно значе. Сравнити треба пре свега Лукино јев. глав. 24, ст. 36 -50 и Дела св. ап. гл. 1., ст. 4—8. На крају свога јеванђеља описује св. Лука, како се Исус Христос јавио својим апостолима, (састао се дакле или боравио с њима) кад су они седели у јерусалимској горници и слушали приповедање Луке и Клеопе, како им се васкрели Господ јавио на путу у Емаус. Да увери своје апостоле, да је Он заиста, јер су се они били уплашили и мислили, да виде духа, Исус Христос их је запитао: имате ли овде што за јело? А они су му дали комад печене рибе и меда у саћу. И он узевши јео је пред њима. Том приликом рекао је Исус Христос апостолима својим: „Ја ћу послати обећање Оца мога на вас, а ви седите у граду јерусалимском, док се не обучете, у силу с висине.“ Свега тога сећа се св. Лука и на почетку књиге Дела св. ап. и у ст. 4. понавља речи Спаситељеве. Знајући све то преводиоци, зар нису смели слободно превести реч συναλιζόμενος са „сз нимижѣ и јѣдѣи“ и „et convescens?“ Место да кажу: „саставши се с њима или боравећи с њима“, они казују, шта је Исус Христос учинио, да увери апостоле, да је Он заиста. Тако су и никако другачије могли поетати изрази у црквено-словенском и латинском тексту. Ко те изразе преводи са речима: „с њима и једући“ или „и једући — може се додати у тумачењу — једном приликом — с њима,“ (као што сам и ја учинио и штампав у Срп. Сиону“), тај преводи добро а не грешни против оригинала. Преводи — Лутеров и Вуков — према

томе су погрешни. Чудим се, да блаженоупо-
којени епископ Никанор Грујић није ту по-
грешку Вукову уочио. Предамном су његове
„примјтве“, али у њима о св. му томе нема
ни спомена. Но ја ипак разумем, зашто међу
„примјтвима“ нема о тој погрешци спомена.
Епископ Грујић није ни хтео све Вукове по-
грешке истаћи, него само неке, да оправда
становиште српске православне цркве, зашто
она Вуков превод не може признати ваљаним,
нити га одобрити.

Предамном је и једна старија католичка
школска књига: „Poslanice i epistole i blago-
vјesti ili evangjelja za sve nedјelje i blagdane
crkvenoga godišta. Већ, 1881. У с. кр. на-
клadi školskih knjigah.“ На страни 102 и
103 штампан је апостолски одељак, који се
чита „na uzašastje Gospodnje“, дакле на
Спасов-дан и преведен је у њему израз *συνα-
υχολιζόμενος* по лат. преводу „et convalescens“
са речима: „i blagovao је s njimi.“ А то се
слаже и са црквено-словенским преводом. Тиме
је држим доказано, који су преводи добри, а
који погрешни.

На крају ми је још замолити свакога, ко
узима у руке св. Писмо, да се никад не по-
верава издањима „британскога и иностранога
друштва“, јер су погрешна. Добротом уред-
ништва ја ћу, ако Бог дâ, и неке друге Вукове
погрешке истаћи, о којима не говори епископ
Грујић у својим „примјтвима.“

Бакон **Дим. Витновић**
катихета

Нека се чује и наша ријеч

У свом пвјесничком развиту доживјела је
овострана света православна српска црква претешкијех
искушења.

А у добу, у коме смо, као да нека непој-
мљива снага потискује брод светога живота
безина међу противне таласе.

Дубока рана тридесетогодишње неслоге не
зацељује, него ето разједа све дубље и дубље
у пола већ слоњени живот црквено-народни.
Заклети извањски противник живота тога из
дна душе се радује, кад нас гледа у цркви
својој, у том још једином и најсигурнијем уто-
чишту нашем, ђе смо љуто позавањани и ђе
смо сегли, „отровнијем да се бодемо ножи.“

Не тако браћо! Не иде, не смије тако да
иде, јер нам је отворена пронаст. И баш данас

јаче него икада до сад, треба да нам је брат-
ско срце загријано љубављу према светињи
својој и према себи самима. Баш данас при-
нимо јаче него икад око унапрјеђења унутар-
њег црквено-народног живота.

А на бродићу светога живота овострани
српске цркве, а у овом највећем владичанству
који бродић оће да заплускују таласи борбе
и немира, живи смо ми, сигурни смо ми, за-
довољни смо духовни синови свете своје цркве,
јер је крма брода тога у снажнијем рукама
свете духовне поглавице наше *Његова Високо-
преосвјештенства Господина владике дије-
цезанског Михаила*.

Одбијамо сви у глас грјешну помисао, да
би свети наш владика зажелио, да који брат
заплаче на њ.

Не! Првосвјештеник је у светој Спасите-
љевој цркви: надзорник, управитељ и судија.
И првосвјештеник је наш високопреосвјештени
владика дијецезански *Михаило*, узвишени без-
пристрасни судија, милостиви заштитник и бра-
нилац наш. Племенито је срце светога владике
нашега, препуно радости и среће, кад му сретно
отпочето велико дјело око унапрјеђења црквено
народног живота у нап рво иде. А у том сретном
подузећу срета с највећом радости свога све-
тога владика његово мило свјештенство и стадо,
које појимље положај и дужности своје.

И велики Бог помогао нашем светом вла-
дици и нама духовнијем синовима његовијем,
да не клонемо, да не застанемо на претешком
али и преблагословеном путу томе. Па нека
света првосвјештеничка круна у данашњем добу
претешкијех искушења на овој стражи српства
и православља заблеста поновљенијем сјајем
неумрлијех митроносаца *Јакшића, Мушицког
и Теофана*.

Живио свети владика *Михаило!*

Живило свјештенство и стадо у духовном
граду Његову!

То је данас наша ријеч.

Српско православно свјештенство у прото-
пресвитерату кирино-глинском.

У *Глини*, дана 17. октобра 1901.

Данило Јов. Прица с. р. окружни про-
презвитер, *Симеон Теодоровић* с. р. протоје-
реј, *Петар Велобит* с. р. парох Хајтићи,
Михаило Лемајић с. р. парох Кирински,
Григорије Живковић с. р. парох Влаховићи,

Алекса Муждека с. р. парох Бузетски, *Миле Стрлика* с. р. парох Бовишки, *Јово Шена* с. р. парох Перњански, *Самуило Остојић* с. р. парох Жировачки, *Илија Пешуш* с. р. парох Класнишки, *Сило Орешчанин* с. р. парох Обљајски, *Вењо Аличић* с. р. парох Вел. Градачки, *Петар Лешница* с. р. парох М. Пољански, *Алекса Остојић* с. р. парох Брезово-пољски, *Теодор Лукач* с. р. парох Вргино-мостски, *Теодор Милакара* с. р. парох Драготињски, *Никола Милић* с. р. парох Стипански, *Радован Лаичевић* с. р. администр. Славко-пољски, *Никола Ерцеговац* с. р. катихета Глински, *Василије Живковић* с. р. парох Бачушки, *Михаило Поповић* с. р. парох То-пуштански.

ЛИСТАК.

Белешке из црквено-школског и просветног живота.

У Митрополији Карловачкој.

(Радња Архидијецезалних епархијских власти.)

Архидијецезална Конзисторија у седници својој од 4/17. октобра о. г. под председањем Његове Светости решила је између осталог и ове предмете: Узет је на повољно знање извештај Његове Светости да је јереју Ј. Л. пароху из Л. опростити изволео половицу досуђене му двомесечне епитимије са последицама њеним, те је учињено сходно расположење, да се исти јереј у парох. звање уведе. — Узет је на знање извештај окр. протопрезвитерског звања у Митровици о уведењу јереја Милана Младеновића у администрацију парохије у Суботишту, те јереја Константина Вуковића у Краљевцима, дочим су О. Иларион Коларовић од администрације Суботишке парохије, а О. Герасим Ђукић од администрације Краљевачке парохије разрешени и првоименован у Ман. Фенек, а други у Ман. Крушедол упућени. — Проглашена је подручном парох. свештенству наредба вис. кр. земаљ. владе за унутарње послове у Загребу од 12. септ. о. г. бр. 47605. у погледу свакогодишњег прегледавања матица крштених и умрлих војно-обранбених обвезаника у смислу прописа §. 36. зак. чл. VI. из 1889. године. — Накнадно припослана нареба вис. кр. земаљ. владе за богоштовје и наставу од 24. септ. 1889. о истодобном вођењу матица у два поспе гугласна изворна примерка на похрану надлежној управној области, — достављена је надлежним путем свему парох. свештенству ради тачног

вршења и уведења у циркуларни протокол. — На молбу вис. кр. земаљ. владе за унутарње послове упућено је подручно свештенство, да народу објави продају корењака цељене америчке лозе из земаљ. ложњака у Божјаковини. — У смислу отписа вис. кр. земаљ. владе за богоштовје и наставу од 26. авг. о. г. бр. 12961. упућено је парох. свештенство, да сваке године на дан 10. септембра по нов. као на дан смрти благоупокојене царице и краљице Јелисавете, парастос у цркви одржава и месне учитеље ради присуствовања са школском децом предходно извештава. — Узет је на знање извештај вис. кр. земаљ. владе за богоштовје и наставу у погледу пријаве против јереја Ј. Т. пароха у М. — У смислу отписа срп. прав. народ. Школског Савета од 1. (14.) августа о. г. бр. 163/88 ex 1901. позвано је подручно парох. свештенство, да месним школ. одборима препоручи набаву Срп. Манастирском Штампаријом издану „Штицу за познавање црквено словенских писмена,“ коју је висока кр. земаљ. влада за богоштовје и наставу наредбом од 24. маја о. г. бр. 1565. за комуналне школе одобрила. — Изјављена је благодарност високопреосвешт. господину Митрополиту херцеговачко-захумском Серафиму на припосланом Шематизму тамошње Митрополије за 1901. годину. — Упућен је надлежни окр. протопрезвитер, да обави избор пароха у Буђановцима, пошто је организација исте општине одобрена. — Позвана је црквена општина у Бежанији на разјасњење у погледу одузимања црквеног стола Ђорђу Маринковићу. — На молбу Арх. Административног Одбора наложено је управи Ман. Кувевждина, да има у одређеном року захтеву истог одбора у погледу поднашања манастирских рачуна те осигуравајућих полица удовољити уз оправдање зашто се том захтеву одазвала није. — Узет је на знање извештај конзисторијалног изасланика архимандрита А. Ј. о разрешењу И. З. од управе Ман. Хопова и уведењу новопостављеног приврем. управитеља Симеона Видака. — Узет је на знање извештај управе Ман. Беочина, да је сврш. клирик Др. Јован Чупић у чин мале схиме пострижен под именом Јоаким. — Потврђен је избор јереја Милана Лучића за пароха у Сусеку те је уједно расписан стечај за протопрезв. помоћника у Митровици. — Припуштени су полагању стечајног испита администратори парохија у Нештину, Нерадину и Брестачу те Р. Г. парох. помоћник из Земуна. — Узет је на знање извештај протопрезв. звања у Митровици о коначном разрешењу умировљеног пароха Павла Николића од парох. звања у Шуљуму, те је на парохију

Шуљманску стечај расписан и Сабор. Одбор умољен, да реченом умировљеном пароху односно мировину у течај стави. — Изречена је забрана јереју П. М. систем. парох. помоћнику из М. против употребе самовласно набављеног штампилца парох. звања, који има Конзисторији припослати. — Издао је сходно унутрство протопрезвитеру митровачком А. С. у погледу уноса у конкубинату рођеног детета у матице крштених на име законитог оца с тим, да у смислу §. 158. грађ. зак. дете има остати на имену материном уписано, ако је законити супруг судском одлуком побио законитост детета, у противном случају има се дете уписати на име законитог оца и истодобно о томе законити отац извести. — Позван је јереј Љ. М. администратор парохије у О., да под претњом у §. 53. дисциплин. правила означених последица има у својој парохији пребивати све дотле, докле исту администрирао буде. — Умољено је расположиће у погледу замољеног отпуста јереја Ст. Ж. Ђурђевића, пароха из Дољ. Товарника — у Вршачку дијецезу, те је на исту парохију стечај расписан. — Забрањено је свештенослужење умировљеном свештенику Накрачке епархије Станиславу Теодоровићу сада у Земуну боравећем. — Донесена је одлука у погледу спора између цркв. општине у О. и тамошњег свештеника Љ. М. ради неиздавања парох. плате и одузимања осам јутара на уживање свештенику уступљене цркв. општинске земље. — Молбе јереја Ј. К. пароха у И. и Ђ. М. пароха у Ч. ради подељења припомоћи из јерарх. фонда уступљене су Сабор. Одбору. — Наложено је управи Ман. Вел. Ремете, да дугујућу дијурну умировљеном архимандриту Е. К. исплатити не пропусти. — Спроведене су Његовој Светости ради препоруке вис. кр. земаљ. влади молбенице свештеника, свештеничких удовица и сирочади из Архијецезе за получение земаљ. припомоћи. — Припели записници односних кр. котар. судова о преслушању сведока у дисциплинарним ларицама против јереја Д. П. пароха у Г. и О. Вас. П. из Ман. Б. уступљени су са осталим списима конзистор. фишкалу на мњење. — Узет је на знање извештај конзистор. повереника јереја Л. Б. о одржаном испиту за учитељску дефинитиву са Србима учитељима на кр. учитељ. школи у Осеку. — Донесено је решење на тужбу М. Б. и Р. Б. из Даља против тамошњих свештеника. — Учињени су неки исправци у матицама крштених и умрлих код дотичних парох. звања у смислу припосланих наредба вис. кр. земаљ. владе. — Одобрена је молба О. Г. М. парох. помоћника у О. ради

подељења годишње припомоћи од којег манастира. — Више приспелих пријава издано је дотичном оптуженим особама на изјаснење. — По цркв. општини у Ривици припосланих 18 круна уручено је умировљеном пароху К. М. у име дуга, устегнутог од О. И. К. — Донесено је решење у погледу одношаја између парохијских свештеника у Осеку те је о томе цркв. општина Осечка извештена с тим, да јереју Л. Б. као старијем свештенику и водитељу парох. звања вирилно право и у цркв. одбору, а јереју Д. Ј. само у цркв. скупштини припада у смислу односних респкриптуалних прописа. Одобрено је закључак цркв. скупштине у Крушедолу у предмету расписа стечаја на тамошњу парохију, а приговори филијале Шатринаца против расписа стечаја нису уважени, пошто још за сада не постоје услови, под којима би се оцењење Шатринаца у засебну парохију већ сада предузети могло. — Потврђен је избор јереја Душана Отлакана админ. парохије из Рајевог Села за пароха у Мал. Радинци, те је за администратора парохије у Рајевог Селу постављен сврш. богослов Душан Страхинић, за кога је уједно од надлежне кр. земаљ. владе умољен опрост од мањкајућих година — а до решења те молбе парохију Рајевоселеку администрираће О. Јустин Ђурчић из Ман. Бешенова. — Решено је 70 бракоразводних предмета, од којих је седам на развод брака гласећих пресуда донесеном већином за странке, које су као римокатолици предходно код својих женидбених судова од стола и постеле растављене на после у православну веру прешле. — На последку под председањем архимандрита Дра Георгија Летића донесена је одлука против П. Б. и М. Ш. пароха из Р., те А. С. из М. —

(Епарх. Конзисторија Будимска) држала је седницу своју 9. (22.) октобра о. г. у Будимпешти, под председништвом Његовог Високопреосвештенства г. епископа *Лукијана*, у којој су следећи важнији предмети решени: Узет је на знање отпис вис. министарства богочасти, којим одриче допуну свешт. плате парох. места у Д. Адоњу, Д. Фелдвару, Д. Пантелији и Сигетвару док се рескриптуална плата у готову, која је са тим местима скончана, из јерарх. фонда не осигура. — Узето је на знање извршење исправака матица крштених у Качфали и Будиму код случаја рођења Цветка Дамјановића и Георгија Грегоровића. Публиковање отписа вис. министарства домобранства, којим је ј. Исидора Бошњака пароха у М. Б. именovalo за катихету правосл. ученика у печујској домобранској кадетској школи — узето је на знање. Публико-

ваће се ј. Ј. П., протој. К. Ч. и управи М. Г. пресуда МЦСавета, којом је оvd. пресуда у дисц. ствари против ј. Ј. П. потврђена с тим да се ова пресуда као правомоћна сад извршити има. — Узет је на знање извештај нар. цркв. тајника о раду саборског одбора. — Доставиће се по С. П. потписана доставница епарх. конзисторији у В. с тим, да се у будуће дописи, који буду на по табакана написани и по к. бележнику потписани, неће у обзир узети. Упутиће се к. фискал, да у казненом предмету против Е. Л. из Бп. који је оптужен због преступа слободног вршења богослужења 30. окт. о. г. на рочишту епископа Дијецезана заступа. — Услед тужбе Ст. М. татора у Л. упућен је ј. А. П. администратор, да се клони у колико је само могуће, прекидањем св. богослужења ради мира и реда верне опомињати, а тужитељ је упућен, да не подноси такве тужбе, за које сам признаје, да се не могу доказати. Узета је на знање през. препорука молбе ј. Д. Р., којом на парохију у Сентомашу компегује. — Узета је на знање уплата ј. П. Ј. пароха у Б. 20 круна у свешт. уд. миров. фонд. — Узета је на знање през. препорука молбеница подручних свешт. удовица и умир. свештеника ради поделења на расположење стављена. — Припуштен је к. избору пароха у Ч. једини компетент ј. Ј. Б. администратор тамошњи, односно упитаће се општина прима ли њега за пароха. Припуштен је избору пароха у Ст. Б. једини компетент ј. Д. Р. администратор тамошњи, с тим, да ће се избор обавити тек онда, када ново установљена плата тога парох. места код адм. одбора потврђена буде. Узето је на знање уведење ј. Н. П. у парохију у Р. А. и разрешење ј. Г. Ј. исте парохије, те ће се о томе и всл. саборски одбор известити ради стављања у течај припомоћи из јерарх. фонда. Расписаће се стечај на парохију у Бану са роком од 6 недеља. Издаће се на фиск. мњење бракоразводна молба Ане Флоре ради разрешена брака њезиног са Исидором Радановићем. Одбијена је молба Ђ. И. ради препоруке његовог диптихона за подручне цркве. — Арпад Варкоњи упућен је, да се молбом ради узаконења детета његовог на вис. министарство обрати. — Дозволиће се, да прав. ученици и ученице, које у Ст. Андрији станују, а у Будиму похађају школе и у будуће могу својим верским дужностима у Ст. А. за доста чинити уз строги надзор ј. С. Ч. — Издаће се Г. Б. протопрезвитеру мохачком на преглед и евентуалну допуну у начелу усвојени предлог ј. С. Ч. у предмету што бољег вршења дужности учења подручнога свештен-

ства и у предмету рада свештеничких зборова приликом годишњих свешт. исповести. — Позваће се духовници казниона у Вацу и Илави, да о раду своје концем сваке године имају извештај поднети и изаслаће се сваке године окр. протипрезвитер и у те казнионе ради надзора рада дотичних духовника. — Услед опажених мана у подручним парохијама приликом овог. визите издаће се подручном свештенству сходне наредбе ради отклоњења тих мана с тим, да ће се дотични свештеници, — у колико исте мане само од њих зависе, а до протопрезвитереке визите их не буду отклонили, — немару том одговарајућим казнама у смислу дисц. правила казнити.

(Епархијски Административни Одбор Будимски) држао је седницу своју у Будимпешти 9. (22.) окт. 1901. под председништвом Његовог Високопреосвештенства Г. епископа *Лукијана*. У седници овој, осим осталих, решени су ови важнији предмети: Известиће се братство ман. Грабовца о дозначењу депутата у дрвима и новцу, који му као администратору веменске и печварско-рацмечканске парохије од печварског властелинства припада. — Узето је на знање през. публикавање односних мин. отписа, којима је дозначена припомоћ цркв. општини у Ђуру, Мохацу, Литоби, Срп. Титошу, Шумберку, Болману, Д. Нави, Ст.-Андреји, Кечкемету, Багосеку и Печвару, свакој по 200 круна. — Разаслаће се подручним општинама извештај срп. нар. цркв. фондова за 1901. г. — Узет је на знање извештај нар. цркв. тајника о раду саборског одбора. — Удовољиће се у своје време позиву всл. саборског одбора у предмету поднашања исказа о финалисаним рачунима подручних општина и о правилно и неправилно организованим цркв. општинама. — Публиковаће се решење всл. саб. одбора у предмету дозволе цркв. општини у П., да врху дуга саб. трошкова и верозак. приноса за месец дана обвезницу истави. — Позваће се цркв. општина у Б. Ђ. да ради правилног решења њеног рачунског утока допуну приказане списе. — Узета је на знање спроведена оврха у М. ради укупљања парохијала и учит. плате. — Услед молбе Ст. М. председника у Х. С. изаслана је комисија на лице места, ради извиђања стања ствари и ради сачињења општинских рачуна од 15. г. овамо. — Молба је Д. Г. администратора парохије у В. Б. да се одборник М. С. због непристојног понашања при једном укупу, казни, издаће се овоме на изјаснење. — Услед констатованог нереда и опасности у руковању са општинским иметком у Р. Мечци, распуштено је целокупно општинско заступство, и именован је управ-

лајући одбор од 5 лица. — Поднеће се искази о имовном стању у В. и у О. у ствари подарења приномећи из јерарх. фонда за издржавање пароха. — Вратиће се цркв. општини у Бати 10 ком. обвезница које су бив. конз. фискалу ради утеривања новца предане биле. Изаслан је протој. С. Г. у Л., ради свестраног извиђаја тога, у каквом је одношају филијал Б. од вајкада стојао спрам Л., како је тај црква постала и какве су претензије једних и других. — Упутиће се општине у П. и Р. М. на редовно издавање парох. плате, а братство ман. Грабовца као администратор там. парохије на стрпљење, док се приходом парох. земље дужни порез не исплати. — Позваће се општина у Б. Ђ. на изјаснење, шта је све досада учинила ради оправке Боздине куће. — Упутиће се општина у Ш., да избор цркв. одбора тајним гласањем обави, и под председништвом бившег председника. — Одобрена су основна писма фондације Софије Војновић, Стевана Обрадовића и Марије Карамате, завештане шиклушкој ц. општини. — Одобрен је спецификовани разрез за цркв. општину у Б. — Упутиће се ц. општина у Б. да себи председника што пре изабере, а ј. Д. Г. парох там. упутиће се, да има у седнице редовно долазити. Послаће се всл. саб. одбору гр. изводи некретнина ц. општине у С. К., ради брисања аукте од 315 фор. — Поднеће се всл. саб. одбору уток, цркв. општине у С. К., уложени против оvd. решења, којим је општина осуђена на накнаду рач. мањка од 800 К. — Ставиће се забрана на плату ј. К. Н. пароха у В. К. у корист порезног звања све донде, док се порез на парох. сесију не исплати и уједно ће се затражити оврха против немарних дужника парохијала у В. К. — Одобрен је уговор цркв. општине у Д. С. склопљени са подузимачем врху градње новог парох. дома — Узето је на знање през. забрана, да се темељ парох. дома у Д. С. место каменом, набојом зида. — Известиће се управни одбор у Д. С., да су његове седнице јавне, но да је властан одстранити онога од слушаца, који би му саветовање пречио, и позваће се исти одбор на поднесак извештаја о условима под којима је код А. К. план наручио. — Затражиће се оврха ради укупљања дуга учит. плате у Л., а општина ће се упутити, да од цркве узајмљени новац разрезом има подмирити. — Заступство у М. Б. упутиће се под претњом распуста, да има долазити у седнице. — Изаслаће се јереј Ц. М. члан одбора овога у К. да извиди узрок непохађања седница там. скупштинара и одборника. — Упутиће се ц. општина у В., да дуг од 17 ф. 57. н. бившем свом учитељу У. К. новим разрезом исплати. — Под-

неће се всл. саб. одбору исказ о уплати пореза на подручне парох. земље. — Издаће се сходне наредбе подручним цркв. општинама ради отклонења по окр. протопрезвитерима опажених мана с тим, да ће се, у колико исто до идуће припр. визите не буду отклонене, а само од немара и нехата општине зависе, — спрам тих општина строжије мере употребити. Узето је на знање фиск. мњење у предмету предузетих мера ради ступања у посед парох. дома у Д. Ф. и рода там. цркв. винограда. Издаће се ц. општини у Ст. Б. извештај епарх. рачуноревизора на изјаснење нарочито у том обзиру, како мисли подмирити рачунски мањак, који ће наступити, ако пароху свом 1800 круна плате одреди. — Позваће се општина у В. на поднесак рачуна од 1887-8. г., без којих се следећи рачуни не могу ревидирати. Одобрени су рачуни за 1900. г. цркв. општине у Бану, Пешти, Коморану, Ланчугу, Вилађу, Чипу, Острогону и Сигетвару, за 1897—1899. г. ц. општине у Ковину уз исправак, који проистиче из пређашњег рачуна; за 1899—1900. г. ц. општине у Бати, прорачун ц. општине коморанске за 1901. г. — Вратиће се оспорени рачуни на изјаснење цркв. општине у К. Калазу (1896—1900.), Моноштру (1894—1900.) у Борјаду и С. Хидошу за 1900. г.

(Сједнице епархијских власти Пакрачких).

I. Епархијски Административни Одбор Пакрачких држао је редовну сједницу своју 16. (29.) октобра о. г. под председањем Преосвећеног Господина Епископа Дијецезана *Мирона*. По уруцбеном записнику било је за исту сједницу 89 поднесака, на које је донесено 59 одлука. Као важније спомињемо: узети су у расправу извешћа окр. протопрезвитера о прегледаним црквено-општинским управама приликом овогодишње визите и према опаженим недостацима издане су сходне одредбе и одређени извиђаји; — изабран је одбор за састав једнообразних рачунских књига; издани су истражни списи у предмету проневера у цркв. општина у В. Б. конз. фискалу на мијење; одобрени су цркв. општински прорачуни и распорези парохијала за 1902. г. цркв. општине у В. Барни, Чаглићу, В. Поганцу, Нарту и Ловској; — суспендиран је председник цркв. општине у Б. ради невршења дужности; одобрено је цркв. општини у Богојачама, да подигне зајам за градњу парох. дома; није потврђен избор председника цркв. општине у В. Барни; и т. д.

II. Епархијска Конзисторија Пакрачка држала је редовну сједницу своју дана 17. (30.) октобра ове год. под председањем Преосвећеног Го-

сподина Епископа Дијецезана *Мирона*. По уруцбеном записнику било је свега за исту сједницу 107 подвесака, на које је донесено 73 одлуке. Као важније спомињемо: узет је на знање отпис Његовог Високопреосвештенства Господина Епископа Мирона, да је рукопроизвео јереја Јована Петровића, кр. професора и катихету у Загребу за протопрезвитера; — одређени су неки накнадни уноси у матице; — одређен је избор парох. помоћника у Бјеловару и истом припуштени сви компетенти; а цркв. општина у Кукуњевцу позвана, да се изјасни прима ли јединог компетента за пароха; — исписан је стечај на парохије у Брестовцу, В. Мучни и Г. Средицама; свештеницима С. Т. у В. Б. и М. М. у Б ради старости снижен је годишњи број проповиједи, које имају конвизиторији подносити; — пријављена су вис. влади два случаја неовлаштенога крштења и вјенчања од стране римокатоличког свештенства; — на пријаву цркв. општине у Б. умољена је вис. влада, да упути сликара М. П. да се држи строго одобрених скица за иконе, које израђује за иконостас у Б. и т. д.

(Српска Виша Девочјачка Школа у Загребу.) Загребачка српска православна црквена општина имала је прошле недеље своју, главну скупштину, која је једногласно закључила, да црквеном и школском одбору упути на проучавање и остварење предлог о том, да се Загребачка српска школа прошири и подигне на *Вишу Девочјачку Школу*. Како је у Загребу почетком ове шк. године Добротворна Задруга Српкиња тамошњих отворила Девочјачки Интернат, то се тим пре пружа прилика родитељима, да ће своју децу која се буду учила у Српској Вишој Девочјачкој Школи моћи склонити у Загребачком Женском Интернату.

Ове лене и патријотске мисли свака ће радо прихватити и поздравити, и Бог дао, да се што пре и на делу покажу. Ну пита се, да ли ће ипак Загребачки Женски Интернат одговорити оној сврси, коју треба као такав да достигне. За сада још не! Интернат и то још *женски*, само ће тада достићи своју сврху, ако су његове питомице *увек под његовим кровом*. Шта вреди н. пр. ако ће ученице сваки дан пре и после подне из интерната приморане бити, одлазити у оне школе, у којима се уче. Заједно могу ићи у школу рецимо у 8 с. пре подне, али ће се враћати како кад и како које према распореду часова. Тиме су ученице остављене саме себи, јер их не ће моћи надзорница интерната свагда у школу пратити и код школе их чекати те с њима натраг у интернат се враћати. А колико је упутно и саветно ученице саме

пуштати по великом месту, то свака зна, који је имао прилике да то својим очима види. Није потребно ово питање потање распредати и разјашњавати, доста је ако рекнемо, да ће и наш Српски Девочјачки Интернат у Загребу само тако и само тада моћи одговорити својој правој сврси, ако дочекамо, дај Боже што пре, да под свој кров смести и просветне своје заводе, њихове ученице, а своје женске питомице.

—ћ.

(Каква је администрација у Горњокарловачком владичанству.) Најновији број „Србобрана“ у свом чланку: „Треба ли нам будимско владичанство!“ у којем се противи укидању броја наших епархија — из потпуно оправданих разлога, који се онде читати могу — пише о администрацији у Горњокарловачком владичанству овако: „Већ и сама администрација захтева, да се број душа, односно општина у једној епархији скучи. Ко зна, како споро иде у нашим епархијама с администрацијом и експедицијом, *тај се мора чудом чудити, да се у Горњокарловачкој дијецези може добро администрирати* поред онако маленог и слабог званичног апарата. У једној, па и најмањој жупанији има стотинама званичника, а у једној епархији од преко 300.000 душа по 2—3 званичника и 2—3 немоћна старца помоћника чине сав средишњи апарат.“

Није ли можда требало додати овоме и познати факат, да највећи део главнијих послова пада на терет самом епископу, који га и савлађује.

У Србији.

(Велика Школа.) За декана Велике Школе изабран је професор те школе Милан Капетановић.

У Русији.

(Професор Кључевски.) Професор Московског универзитета, а професор и на Московској Духовној Академији, историчар, знаменити и опћепознати у Русији *Кључевски* славио је прошлих дана 30 годишњицу свога ученог рада и професоровања. Студенти Академије послали су му у Москву брзојавну честитку. Дошавши сутра дан на предавање усмено се захвалио на честитци, изразивши том приликом да је дубоко тронут искреношћу и простотом брзојавне честитке, а највише благодари, рече, „што је телеграм разгонио бојазан у души његовој, да њега као „старог професора“, који је зар заостао — и ако се он старао да не застане — за новим покољењем, коме су нужне нове потребе, нови идеали, а не може бити идеали његове младости, нерадо слушају.“ Стари омиљени професор завршио је своју

захвалницу овим речима: „Ваш искрени телеграм јесте најлепша награда за све бриге и за старање, да провикнем у ваше душе и да вам предајем оно, што најбоље одговара вашим тежњама и идеалима. Хвала вам.“ Професор Кључевски је, разуме се, и после ових речи поздрављен веома симпатично од академијских студената.

Разне белешке.

(Прослава Виктора Ига.) Министарски савет француски решио је, да се 100-годишњица рођења Виктора Ига прослави и званично од стране државе.

Читуља.

Јереј Живојин Тошић
парох у Добановцима.

Дана 25. октобра о. г. преминуо је у Добановцима (протопрезвитерат Земунски) тамошњи дугогодишњи парох јереј *Живојин Тошић*, после дугога и тешкога боловања. Покојник се родио 1822. г. у Карловцима, где је школе свршио, а био неко време и ђаконом. Био је неко време парох и у Беоцину. Рукоположен је био 1849. године. Лака му земља и вјечна памта!

Исправак. У 43. броју овога листа код исправе: „Православна грчка парохија у Брашову“ на 717. страни у другом ступцу у 15. реду озго реч „Моза“ ваља исправити на „Мога“, а у 29. реду од озго реч „просећи“ ваља исправити на реч: „пркосећи“.

Књижевни оглас.

ЧИКА СТЕВИЊ КАЛЕНДАР

„ОРАО“

ЗА ГОДИНУ 1902.

урешен са близу 100 врло лепих слика, у одабраном садржају, довршује се у Српској Манастирској Штампарији и излази о Аранђелову-дне, у величини 14 табака познатог му облика.

ЗВАНИЧНИ ОГЛАСИ.

Бр. К. 402/зап. ех 1901.

1—3 154.

СТЕЧАЈ.

Расписује се стечај на упражњено ђаконско место у Бачком Сентомашу.

Плата је 1000 круна годишње.

Молитељи имају своје ваљано инструиране молбенице до 26. новембра (9. децембра) 1901. године потписаној конзисторији поднети.

Из седнице епарх. конзисторије бачке, држане у Новом Саду 29. октобра (11. новембра. 1901.

Председништво

Број 1106 и 1112 К. зап. 694. ех 1901. 1—3 155.

ЕДИКТ.

Овим се позива Тривун Зорић из Орљавца, сада непозната боравишта, да у року од три мјесеца по првом уврштењу овога едикта, пријави епархијској конзисторији Пакрачкој садање своје боравиште, јер ће у противном случају бити њему на трошак именован заступник и поведена од стране жене његове Милке бракоразводна парница и без њега окончана.

Из сједнице епархијске конзисторије, дижане у Пакрацу 17. 30. октобра 1901. године.

Мирон с. р.
епископ.

К. 474. и 517/1901.

150 3—3

СТЕЧАЈ.

Ради сталног попуњења парохије 6. разреда у Бочару и парохије 6. разреда у Арадгају, овим се расписује стечај. Рок за поднашање молбеница истиче 24. новембра (7. дец.) 1901. године.

У Темешвару 21. августа (3. септ.) 1901.

Епарх. Конзисторија.

Бр. К 1992/353 ех 1901.

151 3—3

СТЕЧАЈ.

Расписује се стечај на парохијско место у Деспот-Сент-Ивану са рескриптуалном платом II. разреда. Рок пријави је шест недеља дана од првог уврштења стечаја овога.

Ваљано инструисане молбенице ваља путем претпостављених власти потписаној конзисторији слати.

Из седнице епарх. конзисторије бачке држане у Новом Саду 2. (15.) октобра 1901 године.

Председништво.

К. 174/112 ех 1901.

152 2—3

СТЕЧАЈ.

Расписује се стечај ради сталног попуњења парохијског места VI. разреда у Барања-Бану.

Ваљано инструисане молбе ваља путем претпостављених власти потписаној конзисторији најдаље до 1/14. децембра о. г. поднети.

Из седнице епарх. конзисторије будимске, држане у Будимпешти 9/22. октобра 1901.

Конзисторија Будимска.

ДРУГИ ОГЛАСИ

ОБЈАВА.

Сад је изишао из штампе мој богато

ИЛУСТРОВАНИ ЦЕНОВНИК СА СРПСКИМ ЦРКВЕНИМ УТВАРИМА, СВ. ИКОНАМА, СЛИКАМА И СВЕШТЕНИЧКИМ ОДЕЛОМ.

Тај свој илустровани ценовник шаљем сваком бадава и франсо.

Ко од истих ствари има потребе и хоће да купи, нека изволи јавити па ће га добити.

НИКОЛА ИВКОВИЋ
НОВИ САД.

СТЕВА ПИСАРЕВИЋ

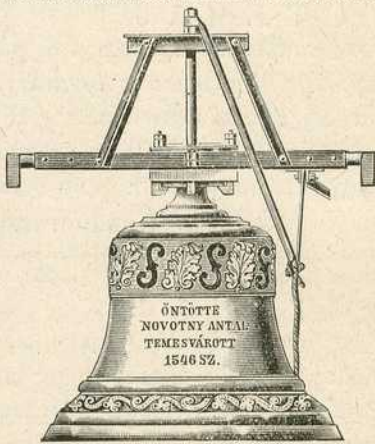
САМО СВЕШТЕНИЧКОГ ОДЕЛА КРОЈАЧ

Дунавска ул. 20. НОВИ САД Дунавска ул. 20.

Част ми је пречасној г.г. свештеницима до повољног знања ставити, да сам добио јесењи и зимски штофова за хаљине, јер сам ступио у свезу са првим горњим фирмама (фабрикама) које само ту робу израђују и исту за готов новац повлачим, стога могу много јефтиније да дајем, него оне подузимајуће фирме, које у моју струку спадају.

Појасева у свакој боји најбољег квалитета и камилавки од кадифе и које имадем увек готови. Неповољне поручбине примам натраг. Мустре на углед шаљем бесплатно.

140 4—10

ЗВОНОЛИВНИЦА И ФАБРИКА ГВОЗДЕНИХ КОЗА ЗА ЗВОНА АНТОНА НОВОТНИЈА

У ТЕМИШВАРУ, ФАБРИЦИ

препоручује се — са гаранцијом на више година — за израду нових звона и за преливање пукнутих звона у свакој величини, као и за целокупно хармонично удешено звоњење, провиђено са круном од кованог гвожђа, тако удешеном, да се звона по вољи и лако могу кретати, ако би се на једном месту излупало, чиме се звона сачувају да не пукну.

Особито препоручујем од мене изнађена и много пута одликована

← **патентирана са отвореним одушкама провиђена звона,** →

која су у горњем делу — као виолина — са отвором у виду фигуре 2 провиђена зато имају дуготрајнији, снажнији и дубљи звук, него звона по старој системи прављена, тако да се овако једно патентирано звоно од 327 килограма изједначује са звуком других по старој системи ливених звона од 408 килограма.

Даље препоручујем козе за звона од кованог гвожђа, у тороњу слободно стојеће; звона или шоље за сатове од метала; прављење старих звона са крунама од кованог гвожђа. — Звона у тежини од 300 килогр. на ниже има увек готових на стоваришту.

24— ex 1901. Илустровани ценовници и прорачуни трошка бесплатно и франко.

На миленарској земаљској изложби у Будимпешти 1896. награђена са велином миленарском медаљом.

„Српски Сион“ излази сваке недеље на целом табаку. Цена му је: За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на годину 8 круна, на по године 4 круне, а на четврт године 2 круне. За стране земље: на годину 10 круна. Из Србије прима претплату књижара В. Валожића у Београду. Поједини бројеви 20 филира.

Претплата, огласи, стечајеви и рекламације шаљу се Администрацији а остали рукописи уредништву „Српског Сиона“ у Карловце. За огласе, објаве и стечајеве плаћа се 12 филира од једног реда ситних слова. — Нешлаћена писма се не примају. — Рукописи се не враћају.

Штампа: Српске Манастирске Штампарије у Ср. Карловцима. 1901. 584.